

Sąd potwierdził: Oryginalny zapis imienia także dla Polaków z Litwy

kurierwilenski.lt/2019/10/24/sad-potwierdzil-oryginalny-zapis-imienia-takze-dla-polakow-z-litwy

Ilona Lewandowska

24 October
2019

23 października Sąd Dzielnicowy miasta Wilna zezwolił Małgorzacie Runiewicz-Wardyn na zapis imienia w dokumentach w oryginalnej, polskiej wersji

23 października Sąd Dzielnicowy miasta Wilna zezwolił Małgorzacie Runiewicz-Wardyn na zapis imienia w dokumentach w oryginalnej, polskiej wersji. To 7 sprawa rodziny Wardynów w litewskich sądach i jeszcze nie ostatnia. Wyrok ma jednak szczególne znaczenie dla mieszkających na Litwie Polaków.

– Ta sprawa jest szczególnie ważna przede wszystkim dlatego, że dotyczy Polki z Litwy, zmiany w zapisie imienia nadanego na Litwie, a nie w nazwisku, które nosi w wyniku małżeństwa z obcokrajowcem – wyjaśnia „Kurierowi Wileńskiemu” Ewelina Dobrowolska, prawniczka Europejskiej Fundacji Praw Człowieka.

Sprawa jest jedną z prawie 70 wygranych spraw o zmianę imienia lub na nazwiska w litewskich sądach, jakie prowadziła Europejska Fundacja Praw Człowieka. Dzieje się tak, ponieważ na Litwie nadal nie ma innej drogi do oryginalnego zapisu w dokumentach niż sądowa.

– To problem nie tylko dla obywateli, którzy chcą, by ich imiona i nazwiska były zapisywane w oryginalnych wersjach. To również duży problem dla urzędników, a także litewskiego wymiaru sprawiedliwości, który musi coraz częściej zajmować się tego rodzaju sprawami – zauważa Dobrowolska.

Żeby na drodze sądowej doprowadzić do zmiany zapisu imienia czy nazwiska, należy przedstawić dokument źródłowy, w którym potwierdzony jest oryginalny zapis. Najczęściej w przypadku małżeństw mieszanych nie ma z tym problemu, o wiele trudniej jest o taki dokument przedstawicielom mniejszości.

– W praktyce oznacza to, że Anna urodzona w Suwałkach może bez problemu udowodnić, że nie jest Aną, ale już Annie urodzonej w Wilnie jest to dużo trudniej zrobić. Podobnie z nazwiskami. Żona Zawadzkiego, obywatela Polski, może udowodnić, że nazwisko jej męża pisze się przez „dz”, jednak jeśli Zawadzki będzie obywatelem Litwy, może się to okazać niemożliwe – wyjaśnia Dobrowolska.

Wygrana w środę sprawa pokazuje, że nie są to jednak przeszkody nie do pokonania.

– W przypadku Małgorzaty Runiewicz-Wardyn przedstawiliśmy szereg dokumentów, w tym dyplomy ukończenia studiów magisterskich i doktoranckich, w których występowała jako Małgorzata, pisana przez „rz” i sąd uznał ich ważność. – zauważa Dobrowolska.

Przedstawicielka Europejskiej Fundacji praw człowieka podkreśla, że orzeczenie sądu ma znaczenie również dlatego, że po raz pierwszy jego podstawą jest uznanie praw mniejszości do imienia i nazwiska w oryginale. – W uzasadnieniu wyroku sąd powołuje się m. in. na Konwencję ramową o ochronie mniejszości narodowych, co potwierdza, że przedstawiciele mniejszości mają szansę na dochodzenie swoich praw językowych na drodze sądowej, warto więc próbować z niej korzystać – zauważa Dobrowolska.

Orzeczenie sądu ma znacznie dlatego, że po raz pierwszy jego podstawą jest uznanie praw mniejszości do imienia i nazwiska w oryginale – mówi Dobrowolska

CZYTAJ WIĘCEJ: Połowa posłów litewskich nie boi się „q”, „w” i „x”

Już od ponad 11 lat Wardynowie zabiegają o to, by cała rodzina miała w dokumentach zapisy zgodne z oryginalną wersją. 7 sprawa nie oznacza wcale końca. W przypadku Małgorzaty Runiewicz-Wardyn w środę sąd zezwolił na oryginalny zapis imienia, w jednej ze wcześniejszych rozpraw, nazwiska po mężu. – Kiedy wyrok się uprawomocni, będziemy wносить kolejną sprawę, tym razem dotyczącą jej drugiego, panieńskiego nazwiska – Runiewicz, które nadal jest zapisywane w litewskiej wersji – zapowiada Dobrowolska. Ile kosztuje litewskie państwo procesowanie się ze swoimi obywatelami w sprawach imion i nazwisk? Jak zauważa prawniczka fundacji nie są to koszty małe.

– Za każdym razem konieczne jest opłacenie sędziego, sekretarza, opinii Państwowej Komisji Języka Litewskiego. Państwo będzie jednak takie wydatki ponosić, dopóki nie zmieni się ustawodawstwo. Wydaje mi się jednak, że nie ma szans na szybkie uporządkowanie tej sprawy. Pomimo wielokrotnych deklaracji litewskich polityków dyskusji nad projektami ustawy dotyczącej pisowni imion i nazwisk nie ma w planach

jesiennej sesji sejm, a raczej należy wątpić, czy ktoś zechce się zająć tak trudnym tematem przed wyborami. Obywatelom Litwy pozostaje więc nadal tylko droga sądowa – wyjaśnia prawniczka.

JAK ODZYSKAĆ SWOJE IMIĘ I NAZWISKO?

Jeżeli chcemy zmienić nazwisko, potrzebne są kopie dokumentów potwierdzających zapis takiego nazwiska w formie oryginalnej. Oczywiście, najlepiej gdy są to wyciągi z archiwum, akty urodzenia lub małżeństwa, jednak gdy takich dokumentów nie posiadamy – warto zgromadzić także inne, np. zdjęcia nagrobków, umowy itd. Uwaga, jeśli zamierzamy zmienić imię lub nazwisko, powinniśmy już teraz zacząć z niego korzystać w codziennym życiu. Należy domagać się oryginalnego zapisu przy wszystkich fakturach, umowach, kartotekach i zachowywać kopie tych dokumentów.

Procedurę zmierzającą do zmiany zapisu należy rozpocząć od złożenia wniosku do urzędu stanu cywilnego (Civilinės metrikacijos skyrius). Jeżeli urząd odmawia, z pisemną negatywną decyzją należy się zwrócić do EFHR. Europejska Fundacja Praw Człowieka oferuje bezpłatną pomoc prawną (konsultację, sporządzenie dokumentacji, a także reprezentowanie w sądzie) w tym zakresie (kontakt z EFHR: info@efhr.eu lub +370 69 150 822, więcej informacji na www.efhr.eu). Pomoc prawników fundacji jest całkowicie bezpłatna.

Fot. Marian Paluszkiewicz